

D2 Mundarimaskê logorja

Ando decemberi 1941 buhlili jek tifusoski epidemija ando „Zigeunerlager“ kata o geto Litzmannstadt, kaj sî adjes la poljskako foro Łódź. Ande „gasoskê vurdona“ mundarde karing 4.600 Řomen, save angêrenas ando Chełmno/Kulmhof. Numa deš kurke pala kodja, so arêsele 5.007 austrijakê Řom taj Sinti ando foro Łódź, sas savořê mundarde. 4.400 žene lendar sî praxome pe bi-sêmnome masovni grobur ando vês kata Chełmno, lenca kethane praxome sî 150.000 jevrejur taj miji de miji sovjeticka marimaskê řobur.

1910

1951

1941-42

💡 Žanglen tumen

...kê le Řomengê nêkêžime amala taj njamur kamle te aven taj te dikhên peskê -po marto 1942 deportirimeženen, numa le šingale mothode lengê, kê le ženen kaj „munčisajle“ ando foro Łódź, naj len vizitako pravo? ...kê le „gasoskê vurdona“ hazninas maj anglal, te mundaren le hendikepime pacienton kata l' hospitalur?

✍ Tumari bući

Tala save kondicije musaj sas te trajin le manuša ande l' getura? Save konsekvence sas ande kasave trajimaskê kondicije?

📷 Paj fotografija

Jek takozvano “gasosko vurdon” Magirus-Deutz, kaj haznisarde les 1941 taj 1942 te mundaren la austrijakê Řomen pe lengo drom anda „Zigeunerlager“ Litzmannstadt ži ka mundarimasko logoro Chełmno/Kulmhof. Yad Vashem Archives, Doc. Nr. 1264/2 Jerusalem/Israel.

<https://www.romasintigenocide.eu/kalderasch/d>